

DEKLARACIJA ZAJEDNIČKE INICIJATIVE ZA ZELENE STAZE „BICIKLOM DO RODA“

Cilj inicijative je stvaranje ekološkog, turističkog i rekreativnog kooridora Zelene staze „Biciklom do roda“ i poziv na prekograničnu saradnju svih partnera povezanih ovim stazama u Bačkoj, Banatu sa rumunskim prekograničnim partnerima

Inicijatori ove Deklaracije predstavljaju organizacije povezane zajedničkim naporima da efikasno koriste postojeće potencijale gore pomenutog regiona za njegov održivi razvoj i razvoj održivog turizma, zaštitu i čuvanje kulturnog i prirodnog nasleđa i razvoj čvrstog partnerstva između organizacija već uključenih u ovu inicijativu.

Ovaj dokument, istovremeno, predstavlja dogovor partnera potpisanih dole za implementaciju projekata u Banatu (Vojvodina, Srbija) i u Banatu u Rumuniji u toku 2010. i 2011. godine kao i pripremu budućih projekata u okviru ove inicijative.

PROJEKTNA VIZIJA

Zelene staze „Biciklom do roda“ deo su mreže zelenih staza u Vojvodini Panonske staze mira (Via Pacis Pannoniae) i predstavljaju koridor zasnovan na izgrađenim, bezbednim i saobraćajem malo opterećenim putevima i stazama. One su zdrav koridor za pešake, bicikliste, turiste i povezuju susedna sela, susedne gradove sa prirodom, bogatom istorijom mesta i poljoprivrednom ponudom duž staza.

Ove staze prolaze kroz brojne specifične regione koji poseduju veliki potencijal za razvoj aktivnog i ruralnog turizma kao i kulturnog i agro turizma. Putujući duž ovih staza ljudi su u prilici da upoznaju lepa i važna prirodna dobra i kulturne različitosti Bačke i Banata. Zelene staze za ljude – stanovnici sela i gradova, neprofitne organizacije, građanska udruženja i inicijative, mala i srednja preduzeća, vladini predstavnici kao i predstavnici lokalnih samouprava, gradska veća i mesne zajednice – svi oni su dobrodošli u stvaranju čvrstih veza zasnovanih na idejama, zajedničkom radu i aktivnostima, na revitalizaciji prostora u kojem žive, kao i da zajedno pronalaze način izgradnje u svakom pogledu zdravijih lokalnih zajednica.

Zelene staze „Biciklom do roda“ povezuju područja od evropskog značaja za ptice i ostalu faunu i floru regiona. Za nekoliko godina postaćemo deo Evropske unije i državne granice će nestati, novi izazovi i mogućnosti otvoriće vrata onima koji budu spremni za evropske projekte, projekte koji će osnaživati naše dobre komšijske odnose, zajednički rad i našu spremnost da upotrebljavamo sopstvene resurse na održiv način.

ŠTA SU ZELENE STAZE?

Zelene staze su putevi, staze ili prirodni koridori koje se koriste u saglasnosti sa njihovom ekološkom funkcijom i potencijalom za sport, turizam i rekreaciju. One donose korist u sferi zaštite i unapređenja kulturnog i prirodnog nasleđa; poboljšavaju mogućnosti prevoza, rekreacije i turizma, kao što predstavljaju i apel za zdravije životne stilove i održivu upotrebu lokalnih resursa. Zelene staze okupljaju stanovnike, njihove predstavnike, lokalne vlasti i biznis na zajedničko planiranje i unapređenje kvaliteta života u sopstvenim selima i zajednicama.

CILJEVI I KORIST OD ZELENIH STAZA

Cilj projekta razvoja Zelenih staza „Biciklom do roda“ jeste podrška razvoju i implementaciji projekata za razvoj ovih zelenih staza u Banatu i Bačkoj, i istovremeno fokus na saradnji na kulturnim, društvenim, ekološkim i ekonomskim aktivnostima.

Zelene staze nude pregršt koristi za naše životno okruženje, unapređenje kvaliteta života kao i podršku održivim ekonomskim aktivnostima lokalnog stanovništva u gradovima i ruralnim sredinama. Koristi od zelenih staza posebno su evidentni u sledećim oblastima:

- Unapređenje životne sredine i kvaliteta života u gradovima i ruralnom području
- Brizi za kulturno nasleđe i osnaživanje osećaja odgovornosti za ovo nasleđe
- Podrška razvoju bezbednih transportnih rešenja, posebno za pešake i bicikliste
- Poboljšanje pristupa ruralnim sredinama – ekspanziji mogućnosti za sport i rekreaciju
- Razvoju proizvoda i usluga za održivi turizam
- Podrška za održive ekonomske aktivnosti lokalnog stanovništva
- Participaciji lokalnog stanovništva u planiranju i razvoju sopstvenih zajednica
- Osnaživanju saradnje u zajednicama i interesa građana u pitanjima od javnog značaja
- Podrška za aktivne i zdrave životne stilove

ZAJEDNIČKI CILJEVI

Razvoj održivih formi turizma korisni su za zaštitu životne sredine i poboljšanje društvenih, kulturnih i ekonomskih uslova stanovništva regiona. Priroda, kulturni spomenici i tradicija naše multikulturalne sredine koren su dobrih odnosa i predstavljaju osnovu za zdraviji i sadržajni život svakog pojedinca. Glavni cilj ove Deklaracije je, stoga, razvoj održivih formi turizma u saglasnosti sa prirodnim i kulturnim nasleđem gore pomenutog regiona.

Glavni ciljevi svih partnera od Novog Sada, preko Kovilja, Gardinovaca, Šajkaša, Mošorina, Vilova, Loka, Titela, Perleza, Farkaždina, Idvora, Sakula, Barande, Čente, Uzдина, Tomaševca, Orlovata, Botoša, Ečke, Stajićeva, Belog Blata i Kovačice do banatskih gradova i sela u Rumuniji, duž Zelenih staza „Biciklom do roda“ definisani su na sledeći način:

- Razvoj lakog/biciklističko-pešačkog transporta i turističke infrastrukture
  - Briga za prirodu i čuvanje tipičnog predela, kao i njihova odgovorna upotreba i zaštita
  - Poboljšanje kvaliteta turističkih atrakcija i usluga kao i poboljšanje njihove dostupnosti osobama koje se kreću u kolicima
  - Kreiranje i promocija turističkih proizvoda u okviru održivog ruralnog turizma,
  - Poboljšanje turističkih informacionih sistema i marketinga turističkih proizvoda
    - Zaštita prirode i kulturnog nasleđa regiona
    - Uključivanje lokalnog stanovništva u obezbeđenje turističkih usluga kao i njihova obuka
- Smatramo da su neophodni sledeći zajednički koraci:
  - Razvoj zajedničke strategije razvoja i primene projekata i uključivanje novih partnera
  - Identifikacija glavnih projekata duž staze (razvoj mekog saobraćaja i infrastrukture, rekonstrukcija kulturnih spomenika, zaštita prirode, itd.)
  - Razvoj i upotreba komunikacionog i informacionog sistema među partnerima uključenih u projekat
  - Razvoj internet portala i povezivanje regionalnih postojećih web stranica koje promovišu ovu stazu
  - Monitoring turističkih atrakcija i usluga na koridoru
  - Sertifikacija povoljnih usluga za bicikliste (bike-friendly)
  - Izdavanje mapa i vodiča na više jezika
  - Promocija kulturnih i turističkih događaja duž staze

PRAVILA SARADNJE

Partneri potpisnici ovog dokumenta podržavaju se međusobno na sledeći način:

- Primenom i pokretanjem novih zajedničkih projekata
- Primenom projekata sa organizacijama iz rumunskog dela Banata
- Transferom znanja i rešenja dobre prakse za slične probleme
- Inkorporacijom manjih lokalnih projekata u veće
- Promocijom projekata od javnog značaja i drugih inicijativa u regionalne planove i razvojne strategije
- Razvojem novih projekata finansiranim od strane domaćih i inostranih donatora

Deklaracija ove inicijative istovremeno podrazumeva i poziv za druge partnere sa sličnim dugoročnim ciljevima i voljom za saradnju na ovom projektu. Druge lokalne zajednice i udruženja mogu da nam se pridruže registrujući se kod organizacija začetnika ove inicijative. Promene i proširenje ciljeva ove inicijative moguće je jedino uz saglasnost pokretača inicijative.

VAŽNOST INICIJATIVE

Dole potpisani pokretači ove inicijative imaju na umu odgovornost koja podrazumeva jednakost i podelu dobra i štete od zajedničkih projekata. Primenu ciljeva ove inicijative garantuju dole potpisane organizacije. Napuštanje ove inicijative akt je slobodne volje svakog od partnera i treba da bude dokumentovano u pisanoj formi. Sve važnije odluke u pogledu zajedničkih aktivnosti, finansiranja projekata i drugo treba da budu u formi dogovora.

U Farkaždinu, 26. juna 2009. godine

Osnivači Inicijative:

Zelena mreža Vojvodine
Predstavnik/ca: Olivera Radovanović,
Predsednik Upravnog odbora ZMV

MZ Farkaždin
Predstavnik/ca:

MZ Orlovat
Predstavnik/ca:

MZ Kovilj
Predstavnik/ca:

MZ Idvor
Predstavnik/ca:

MZ Botoš
Predstavnik/ca:

MZ Gardinovci
Predstavnik/ca:

MZ Sakule
Predstavnik/ca:

MZ Ečka
Predstavnik/ca:

MZ Šajkaš
Predstavnik/ca:

MZ Baranda
Predstavnik/ca:

MZ Stajićevo
Predstavnik/ca:

MZ Mošorin
Predstavnik/ca:

MZ Čenta
Predstavnik/ca:

MZ Belo Blato
Predstavnik/ca:

Opština Titel
Predstavnik/ca:

MZ Uzđin
Predstavnik/ca:

MZ Kovačica
Predstavnik/ca:

MZ Perlez
Predstavnik/ca:

MZ Tomaševac
Predstavnik/ca: